

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-426/10-H

Název školy: **Základní škola Rychnov nad Kněžnou,
Javornická 1596**

Adresa: Javornická 1596, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Identifikátor: 600 097 536

IČ: 75015498

Místo inspekce: Základní škola

Termín inspekce: 24. - 28. květen 2010

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analyzování informací o vzdělávání žáků a činnosti základní školy podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona se zaměřením na podporu rozvoje matematické gramotnosti a environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných školám a školským zařízením všech zřizovatelů podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Charakteristika školy

Základní škola Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596 patří mezi plně organizované základní školy (škola). Je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, která vykonává svoji činnost ve 27 třídách, z toho 15 na 1. stupni a pěti odděleních školní družiny (ŠD). Celý subjekt školy sídlí ve dvou budovách. Před deseti lety byla postavena nová architektonicky zajímavá budova školy na adrese Javornická 1596, 516 01 Rychnov nad Kněžnou. Je sídlem vedení školy, vyučují se zde žáci 2. stupně a 1. a 2. ročníků spolu se ŠD. Ve druhé poněkud starší, ale udržované budově na adrese Komenského 37, 516 01 Rychnov nad Kněžnou se učí žáci 3. až 5. ročníku. Zřizovatelem školy je město Rychnov nad Kněžnou.

Kapacita celého subjektu je 720 žáků. K 1. 9. 2009 bylo ve škole zapsáno 577 žáků, z toho 327 na prvním stupni. Cílová kapacita školní družiny je 125 žáků a ke dni inspekce byla plně obsazena. Přibližně šestina žáků do školy dojíždí z okolních vesnic i měst. Ve školním roce 2009/2010 se žáci 1. - 3. a 6. - 8. ročníku školy vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) čj. 1VP/2009 a žáci 4., 5. a 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2. Ve školní družině žáci pracují podle ŠVP zájmového vzdělávání ŠD.

Prostředí školy je klidné a čisté, velmi vkusná je výzdoba školy. Žáci se mohou stravovat v jídelně, která je umístěna v nové budově školy. V ní je nainstalován výtah a další potřebná zařízení pro tělesně postižené. Pro realizaci výuky má škola k dispozici dostatek sportovišť, školní pozemek a kromě kmenových i odborné učebny.

Za poslední tři roky došlo ve škole k mnoha pozitivním změnám v oblasti vzdělávání a jeho podmínek. Ředitel školy považuje za hlavní úspěch stabilitu pedagogického sboru s aprobačním zajištěním výuky a početné zastoupení mužů. Absolventi školy jsou úspěšní v dalším vzdělávání, současní žáci v soutěžích, olympiádách i projektech. V obou objektech školy byly uskutečněny opravy a úpravy technického charakteru, průběžně jsou nakupovány nové školní pomůcky. Dobré jméno školy je dáno dlouhotrvajícím zájmem rodičů o umístění svých dětí ve škole. Informace o škole jsou přístupné na přehledných webových stránkách www.zs-javornicka-rk.cz.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

V letech 2007 až 2009 hospodařila základní škola jako příspěvková organizace s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s účelovými neinvestičními dotacemi ze státního rozpočtu, dále s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a peněžními prostředky získanými vlastní a doplňkovou činností.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu pokrývaly v průměru 82 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Vzhledem k mírnému poklesu počtu žáků nedošlo během sledovaných let k navýšení této dotace. Prostředky určené na přímé náklady na vzdělávání byly využity především na platy zaměstnanců, na ostatní osobní náklady a související zákonné odvody, dále na pořízení učebnic, učebních pomůcek, vzdělávání zaměstnanců a na další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou základního vzdělávání.

Přínosem pro rozpočet školy byly účelové neinvestiční dotace z rozpočtových zdrojů MŠMT určené na rozvojové programy. V roce 2007 získala škola dotaci na podporu pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání. V letech 2008 a 2009 obdržela finanční prostředky na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, které umožnily řediteli školy odměnit zaměstnance za zvýšené úsilí při realizaci

kurikulární reformy. V roce 2009 byla škole přidělena dotace na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, která byla využita na dofinancování jejich platových tarifů, osobních příplatků a odměn. Uvedené rozvojové programy přispěly k vytvoření vhodných podmínek pro motivaci a stabilizaci všech zaměstnanců. Další finanční prostředky získala škola na pořízení školního vybavení pro žáky 1. ročníku. Prostředky, které škola obdržela v rámci rozvojových programů, byly čerpány v souladu s účely, na které byly poskytnuty.

Významným zdrojem pro hospodaření školy je doplňková činnost. Za účelem efektivního využití prostor škola pronajímá obě tělocvičny a halu v nové budově. Odbornost zaměstnanců je využívána při provozování činnosti účetního poradenství, vedení účetnictví a při realitní činnosti. Takto získané finanční prostředky byly použity na posílení rozpočtu hlavní činnosti.

V roce 2007 škola získala větší sponzorský dar určený na úhradu nákladů souvisejících s činností poskytování základního vzdělávání. Další sponzorské dary byly směřovány na podporu nejlepších žáků školy. Škola získávala finanční prostředky z úplaty za poskytování vzdělávacích služeb, tj. za pobyt žáků ve ŠD.

Provoz školy byl finančně zabezpečen příspěvkem z rozpočtu zřizovatele. Byl poskytován tak, aby byl zajištěn plynulý chod organizace. Zřizovatel ze svých prostředků a pomocí grantů zajistil ve starší budově výměnu oken, zateplení budovy, provedl dokončení rekonstrukce podlah a pořídil počítačem řízené vytápění budovy.

Finanční zdroje umožnily vedení školy realizovat nezbytné opravy a rekonstrukce v obou budovách. Například ve starší budově byla provedena pokládka PVC, v tělocvičně nové budovy oprava podlahy, vnitřní prostory byly vymalovány. Postupně byly obnovovány žákovský nábytek, vybavení ŠD a výpočetní technika jak pro výuku, tak i pro administrativní provoz školy.

Hodnocení školy

Vedení školy

Ředitel školy byl jmenován do funkce v roce 1990 na základě konkurzního řízení. Obě zástupkyně ředitele jsou rovněž zkušené. Zástupkyně pro 1. stupeň vykonává funkci 18 let, zástupkyně pro 2. stupeň 8 let. Širší vedení školy se schází každý týden a kromě uvedených vedoucích pracovníků se porad účastní také výchovný poradce.

Systém řízení školy vyhovuje podmínkám školy. Ředitel školy vede dokumentaci podle školského zákona, zabezpečil postupný přechod na výuku podle školního vzdělávacího programu a efektivně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu s cílem co nejlépe zabezpečit pedagogický proces. Organizace činnosti školy je zpracována v aktuálním provozním řádu. Delegování pravomocí v rámci školy a rozdělení úkolů je stanoveno v pracovních náplních zaměstnanců školy.

Učitelé při výuce vycházejí z vlastních tematických plánů. Zástupkyně ředitele školy prověřují plnění vzdělávacích programů kontrolou třídních knih, tematických plánů a hospitační činností. Ředitel školy při jednání pedagogické rady projednává všechna důležitá opatření, úroveň vzdělávací činnosti a výchovné problémy. Schůze pedagogické rady jsou doplňovány provozními poradami. Ze všech porad jsou vedeny zápisy, zápisy z pedagogických rad však dokumentují pouze projednávání prospěchu a nedokladují projednání důležitých dokumentů školy. Metodické orgány jsou ustaveny.

Ředitel školy věnuje pozornost autoevaluaci. Zpracované vlastní hodnocení není sice plně v souladu s požadavky příslušného právního předpisu, ale vystihuje některé klady i problémy

v práci školy. Výroční zprávy o činnosti obsahují náležitosti stanovené právním předpisem a jsou předkládány školské radě i zřizovateli.

Strategie a plánování vedení školy vychází z koncepce, kterou zpracoval ředitel školy. V ní jsou obecně vymezeny hlavní cíle a prostředky školy k reálnému naplňování obou vzdělávacích programů. Dalšími navazujícími dokumenty jsou rámcový plán práce a plánovací kalendář zpracovaný pro školní rok 2009/2010, který obsahuje výčet konkrétních akcí, činností a úkolů, na jejichž plnění se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci a ostatní zaměstnanci školy. Potřebné informace jsou jim podávány prostřednictvím nástěnek či přes vnitřní počítačovou síť. Informační systém je přehledný a plně funkční. Všechny plány jsou reálné, vycházejí z potřeb školy a jsou pravidelně aktualizovány. Stanovené cíle jsou v souladu s podmínkami školy, krajskými i národními prioritami.

Silnou stránkou školy je plánování hospitační a kontrolní činnosti všech členů vedení, převážně však obou zástupkyň. Kontrolováno bylo jeho následné plnění a dokumenty vztahující se k této problematice. Ty jsou velmi pečlivě a přehledně zpracované, hospitační činnost výrazně zkvalitňuje celý výchovně vzdělávací proces ve škole a její závěry jsou využívány pro další metodickou činnost.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je přehledný a aktualizovaný. Na jeho sestavení se podíleli všichni vyučující, koordinátory byli výchovný poradce a jedna z učitelek. Oba byli pro tvorbu ŠVP ZV proškoleni. Porovnání s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) provedl dvoučlenný inspekční tým Královéhradeckého inspektorátu v srpnu 2009. Ten konstatoval, že ŠVP ZV v době provádění komparace byl v částečném souladu s RVP ZV a sestavení učebního plánu vyhovuje podmínkám školy. Menší nedostatky zjištěné při posuzování se týkaly učebního plánu a v omezené míře i vzdělávacích strategií, zaměření školy a zpracování vzdělávacího obsahu jednoho z volitelných předmětů. Tyto nedostatky byly do zahájení inspekce odstraněny. Nyní je ŠVP ZV v souladu s podmínkami RVP ZV. Program je přístupný v ředitelně školy a byla s ním seznámena školská rada.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce prokazatelně a včas, mj. prostřednictvím propagačních materiálů a zvacích dopisů, které jsou doručovány všem rodičům předškolních dětí ve městě. Zápisu k základnímu vzdělávání předchází spolupráce s mateřskými školami a veřejností. Při přijímání dětí ředitel školy rozhoduje dle platných zákonných ustanovení. Škola eviduje žáky ve školní matrice, která je vedena elektronicky a obsahuje zákonem dané údaje.

V letošním školním roce se ve škole učí 45 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), z toho 25 na 1. stupni. Na základě rozhodnutí ředitele mají vypracovaný individuální vzdělávací plán (IVP). Ten obsahuje doporučení daná specializovaným pracovištěm a náležitosti dané zákonem. Ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) je dvakrát ročně realizována jejich aktualizace.

Škola ve vzdělávání zohledňuje integrované žáky, vyučující s nimi pracují individuálním způsobem, rozvolňují tempo jejich práce a úzce spolupracují s jejich rodiči. Žáci mají možnost jednou za týden navštěvovat nápravu, kde pracují většinou ve dvojicích. Tuto výuku zajišťuje 18 vyučujících z 1. i 2. stupně školy, kteří získali odborné vzdělání umožňující práci s těmito žáky. Při inspekční činnosti byla navštívena hodina dyslektické nápravy, kde učitelka pracovala s jedním žákem. Doplnoval gramatické jevy na počítači a ústně vše odůvodňoval. K nahlédnutí byly předloženy další materiály, které žák v minulosti zpracoval. Škola identifikuje též žáky s riziky neúspěšnosti a projednává strategii podpory jejich vzdělávání.

Ve škole je evidován jeden žák mimořádně nadaný i žáci s lepšími výsledky práce. Všichni tito mají možnost zúčastnit se aktivit nad rámec předepsaného učiva, například v soutěžích, olympiádách a projektech. Práce s integrovanými žáky ve výuce byla zřejmá pouze v některých hospitovaných hodinách.

Preventivní strategie školy vychází z analýzy současného stavu ve škole a je zaměřena především na omezení vzniku sociálně rizikových jevů. S ohledem na věk žáků jsou pro ně plánovány rozmanité zájmové aktivity, besedy a exkurze. Tyto jsou každoročně vyhodnocovány, je sledována jejich efektivita a výsledky jsou podkladem pro plán aktivit na další školní rok. Rovný přístup při ukončování vzdělávání žáků je zajištěn. Ve škole se vzdělává devět cizinců, kteří se bez problémů zařazují do výuky. Případná individuální pomoc je jim poskytována třídními učiteli i ostatními pedagogy školy.

Povinnosti vyplývající z funkce **výchovného poradce** zajišťuje pedagog, který tuto specializaci vystudoval. Velmi intenzivně spolupracuje s třídními učiteli a ředitelem. Jedná se převážně o řešení problémových situací vzdělávacího i výchovného rázu včetně 1. stupně. Z některých jednání jsou pořizovány zápisy. ČŠI doporučuje pořizovat je ze všech takovýchto řešených situací. Pro žáky je dobře zabezpečována oblast kariérního poradenství, kde je zřejmá úzká spolupráce s rodiči i odborníky. Žákům jsou doporučovány návštěvy Dnů otevřených dveří ve středních školách a pořádány jsou odborné přednášky. Informace žákům a jejich zákonným zástupcům podává výchovný poradce v době konzultačních hodin, rodičovských schůzek, případně dle dohody individuálně i formou propagačních materiálů. Žáci jsou průběžně s možnostmi dalšího vzdělávání seznamováni v průběhu celého školního roku. Na obsahu výstupního hodnocení žáků se podílejí všichni pedagogové, kteří v daném roce žáka učili.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Ve škole učí a vykonává výchovně-vzdělávací činnost celkem 46 pedagogických pracovníků. Jsou jimi ředitel školy, dvě zástupkyně ředitele, 34 učitelů, 5 vychovatelů ŠD a 4 pedagogičtí asistenti. Z tohoto počtu nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace pro přímou vyučovací činnost v ZŠ pouze jeden učitel a v současné době za dlouhodobě nepřítomného učitele zastupuje na pracovní úvazek 0,63 úvazku vychovatel ŠD, který rovněž nespĺňuje pro výuku kvalifikační předpoklady a nespĺňuje ji ani pro práci ve ŠD, kde v současné době pracuje na 0,53 úvazku. Ostatní vychovatelé ŠD a všichni asistenti pedagoga podmínky odborné způsobilosti pro svou práci splňují. Studium pro výkon specializovaných činností absolvoval výchovný poradce. Ostatní specialisté se pro vykonávání určených činností průběžně vzdělávají a mají ve svých složkách osvědčení a certifikáty ze vzdělávacích kurzů a akcí. Z hlediska věku je pedagogický sbor vyvážený, jsou v něm zastoupeni mladí učitelé, učitelé středního věku i zkušené pedagogové. Tři pedagogové jsou začínající do tří let praxe. Kolektiv pedagogických pracovníků je velmi stabilní. Personální zabezpečení výuky je na velmi dobré úrovni. Sbor je složen z učitelů všech aprobací včetně cizích jazyků. Aprobovanost výuky je vysoká. Díky svému personálnímu obsazení je škola jednou z pěti škol Královéhradeckého kraje se statutem školy, přednostně určené pro výuku žáků z Evropské unie. Zkušebně ve škole začíná pracovat školní psycholog.

Ředitel školy organizuje podle stanovených kritérií další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Z přehledů o absolvování vzdělávacích akcí, z namátkové kontroly osvědčení i z rozhovorů s pedagogy je zřejmé, že se téměř všichni pedagogičtí pracovníci vzdělávání účastní.

Škola využívá ke své činnosti budovy, které se nacházejí nedaleko od sebe v centru města. K výuce tělesné výchovy je využívána velká sportovní hala v nové zástavbě a dvě menší tělocvičny ve staré. Dále dvě venkovní hřiště s umělým a asfaltovým povrchem. Náročnější

sportovní činnosti lze provádět také na městském atletickém stadionu, hřišti pro kopanou či krytém zimním stadionu. Pěstitecké práce i jiná výuka jsou realizovány na zahradě školy, ve skleníku a odborné učebně pozemků. V hlavní budově se nachází i moderní jídelna a pět oddělení ŠD (v suterénu tři a další dvě oddělení ve třídách). Některé učebny druhého stupně musely být dodatečně stavebně upraveny kvůli velmi špatné akustice.

Kmenové třídy obou budov jsou většinou prostorné, nově vymalované, podnětně vyzdobené a vybavené mnoha nástěnnými pomůckami a přehledy učiva. Všechny jsou vybaveny výškově nastavitelným žákovským nábytkem a kombinovanými tabulemi pro práci s křídou i fixem.

Odborné učebny jsou zřízeny pro předměty fyzika, chemie a přírodopis, výtvarná výchova a cizí jazyky. Nechybí ani cvičná školní kuchyně a žákovské dílny. Některé kmenové učebny jsou více zařizovány pro výuku zeměpisu, dějepisu a hudební výchovy. V každé budově je počítačová učebna, jedna s patnácti a druhá s šestnácti žákovskými stanicemi připojenými k síti. Celkově škola disponuje dostatečným množstvím počítačů i pro práci učitelů a zaměstnanců školy. Výukových programů má škola dostatek. Učitelé mohou využívat i dvou mobilních sestav dataprojektoru, notebooku a DVD přehrávače.

Vedení školy společně se zřizovatelem udržuje, doplňuje a modernizuje všechny materiály potřebné pro výuku. Objem finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaný normativní metodou však plně nezohledňuje zvyšující se nároky na jejich pořizování zejména v souvislosti se zaváděním ŠVP. Nedostatek finančních prostředků řeší vedení školy vyhledáváním dalších zdrojů a úsporou v ostatních oblastech.

Ve škole je dostatečně dbáno na bezpečnost a zdraví všech žáků. Vnitřní i vnější prostory obou budov využívané žáky se jeví v době inspekce jako bezpečné. Potřebný dohled nad žáky o přestávkách i mimoškolních akcích je zajišťován. Rozvrhy hodin a délky přestávek odpovídají psychohygienickým i didaktickým požadavkům výuky. Počty žáků ve třídách respektují platné právní předpisy. Základní pravidla bezpečných podmínek pro vzdělávání a výchovu žáků jsou specifikovány ve školním řádu a ostatních provozních řádech, s nimiž jsou žáci pravidelně, včas a prokazatelně seznamováni. To dokazují pečlivě vedené zápisy v třídních knihách. Formální nedostatky, které se objevily v knize úrazů, byly odstraněny již v průběhu inspekční činnosti. Záznamy o úrazech žáků jsou správně vedeny a zasílány na určená místa, odškodňování závažnějších úrazů je prováděno. Vedení školy v úzké spolupráci s odborně způsobilou osobou pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví pravidelně vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika ve škole a neodkladně přijímá vhodná opatření k jejich minimalizaci.

Průběh vzdělávání

Rozvoj osobností žáků je podporován převážně ve výuce, též se mohou zapojovat do mimoškolních aktivit, a to dle svého výběru. Nabídka volitelných předmětů je zastoupena především cizími jazyky, dále matematikou a informatikou. Hodiny z disponibilní dotace na 1. stupni byly využity pro posílení výuky českého jazyka a matematiky, podobně jako na stupni 2. Zde byly navíc posíleny i hodiny fyziky, přírodopisu, zeměpisu a dějepisu. Škola také nabízí velké množství zájmových útvarů, pro 1. stupeň 15 a pro 2. stupeň 8. Převažuje především náplň sportovní a jazyková. Škola žákům dává i širokou možnost účastnit se dalších mimoškolních činností jak vědomostních, tak uměleckých a sportovních. Žáci je náležitě využívají, počínaje soutěžemi okresními až celostátními, kde obsadili pěkná umístění. V rámci ŠD se žáci účastní mnoha projektů a zájmových aktivit, které jsou doloženy četnou fotodokumentací.

Úroveň vědomostí a dovedností žáků v oblasti matematické gramotnosti je hodnocena na základě hospitační činnosti vykonané převážně v předmětu matematika a předmětech s přírodovědným obsahem. Sledování bylo zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků. Ti se velice aktivně zapojovali do nabízených činností, pracovali se zájmem, dodržovali pravidla slušného chování vůči učitelům i spolužákům, výuku nenarušovali a prokazovali si vzájemné pochopení a dobře spolupracovali.

Ve všech hodinách bylo v úvodu seznámení s cílem hodin, někdy v závěru chybělo celkové shrnutí. Vyučující využívali různých stylů vzdělávání žáků, ve zhlédnutých hodinách převažovala frontální výuka, která byla doplňována samostatnou prací žáků, prací ve dvojicích či skupinkách. Žákům s vývojovou poruchou učení věnována větší pozornost nebyla, pouze individuální pomoc při řešení obtížnějších úloh. Diferenciace výuky s ohledem na tyto žáky se nevyskytla. Pokud to vyžadoval charakter učiva, vyučující využívali pomůcky a modely ke zvýšení názornosti výuky, žáci manipulovali s drobnými předměty a vyplňovali pracovní listy. Učitelky výuku vhodně motivovaly uváděním příkladů ze života a využívaly zkušeností žáků. Ojedinele byly zařazeny mezipředmětové vztahy. Většina žáků uměla pracovat podle zadání úkolů samostatně a uplatňovat různé postupy při jejich řešení. Na dobré úrovni ovládali žáci numerické výpočty, textům úloh většina z nich porozuměla a dokázala je samostatně úspěšně vyřešit. Starší učivo žáci většinou ovládali velice dobře, novější intenzivně procvičovali. Pracovali převážně s pracovními sešity, které jim rodiče kupují, se zájmem řešili problémové úlohy, pracovali s chybou, dostávali možnost výběru.

V průběhu vyučování učitelé hodnotili žáky objektivně podle stanovených zásad. Jejich aktivitu povzbuzovali průběžným pozitivním hodnocením. Žáci většinou plnili zadané úlohy na úrovni dané jejich věkem, ke zdůvodňování a obhajování svých postupů většinou dostávali prostor, s vyučujícími komunikovali, někdy i diskutovali. Už od prvního ročníku bylo do některých hodin zařazováno vzájemné hodnocení dosažených výkonů spolužáků nebo jednoduché sebehodnocení, bodování a žáci byli vedeni k soutěživosti.

Rozvoj přírodovědné gramotnosti a zařazování prvků EVVO (environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty) do výuky byly sledovány především v hodinách fyziky, přírodopisu a chemie na 2. stupni školy, ve výuce na 1. stupni v dalších předmětech, např. občanské výchově. Materiální podmínky pro výuku přírodovědných předmětů jsou velmi dobré, část hodin byla realizována v odborných učebnách. Učitelé ve většině hodin zajistili velmi dobře názornost výuky, prováděli demonstrační pokusy, žáci samostatně vykonávali frontální pokusy. Ve všech přírodovědných předmětech používali odpovídající schválené učebnice. Vyučovací hodiny byly dobře připravené, měly logickou stavbu a jejich organizace byla efektivní. Výuka byla jak frontální, tak učitelé často organizovali metodicky dobře zvládnutou práci ve dvojicích a ve skupinách. Učitelé průběžně žáky motivovali, uváděli některé zajímavosti týkající se učební látky, střídali metody výuky a velmi dobře využívali mezipředmětové vztahy. Dle charakteru učiva vhodně využívali praktické zkušenosti žáků, jejich poznatky a dovednosti. Často navazovali na poznatky z předešlých besed, výletů a exkurzí. V jedné z hodin žáci třetího ročníku zahráli divadelní představení s ekologickým námětem na motivy příběhů Macha a Šebestové. Většina žáků měla o problematiku ekologie a ochrany životního prostředí zájem. Jejich aktivita byla větší na 1. stupni. Žáci samostatně zpracovávají referáty, dobrovolné projekty, vykonávají v dostatečné míře laboratorní práce ve všech přírodovědných předmětech, v jedné ze tříd 1. stupně sestavují herbář. Žáci s hlubším zájmem o přírodní vědy se účastní soutěží a olympiád. V rámci EVVO učitelé pro žáky organizují akce zaměřené na problematiku přírodovědného vzdělávání a ekologii (vycházky do přírody, exkurze do planetária, ZOO, bažantnice, návštěvy přírodních zajímavostí v širším okolí města, čističky odpadních vod, výstavy Zahrada východních Čech, výstavy akvarijních rybek, hub, kaktusů, besedy s přírodovědnou tematikou, různé akce ke Dni Země, sběrové

aktivitu, třídění odpadu). Žáci se zapojili do projektu firmy Veolia „Svět – modrá planeta“ a účastnili se některých projektů organizovaných externími organizacemi i projektů v rámci běžného vyučování. Žáci v rámci pěstitelských prací pečují o květinovou výzdobu a o zeleň na školním pozemku. Učitelé mají k dispozici mnoho ekologických materiálů. Každoročně jsou vyhodnocovány výsledky programu EVVO pro daný školní rok.

Rozvoj vztahů právnické osoby vykonávající činnost školy s partnery podporuje dynamickou interakci s okolím. Zřizovatel podle svých možností vytváří kvalitní materiální podmínky pro vzdělávání. Zřídil šestičlennou školskou radu, která pravidelně projednává výsledky vzdělávání školy, její záměry a další rozvoj, k těmto věcem se vyjadřuje, schvaluje příslušné strategické dokumenty.

Výsledky vzdělávání žáků jsou jejich zákonným zástupcům sdělovány prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky. Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá Den otevřených dveří a vystoupení žáků na adventních trzích na zámeckém nádvoří. Svě výrobky prezentují žáci školy uspořádáním výstavy „Ukaž, co umíš a co tě baví“. PPP v Rychnově nad Kněžnou poskytuje škole komplexní psychologické a speciálně pedagogické služby. Problémy integrace žáků se specifickými postiženími škola konzultuje se Speciálně pedagogickým centrem pro tělesně postižené v Náchodě. Kulturní akce škola pořádá společně s Městskou knihovnou, odborem kultury města Rychnov nad Kněžnou, místním kinem a divadlem. Škola spolupracuje se sportovními kluby, s Domem dětí a mládeže Děčko a se Základní uměleckou školou v Rychnově nad Kněžnou. V rámci spolupráce s agenturou OKO seznámily zahraniční lektorky žáky s tradicemi ve světě.

Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy jsou průběžně sledovány. Ve školním roce 2008/2009 z celkového počtu 590 žáků navštěvujících školu prospělo s vyznamenáním 336 žáků, z toho 264 na 1. stupni a 72 na 2. stupni, neprospělo 9 žáků. Při hodnocení chování bylo klasifikováno sníženou známkou 29 žáků, z toho 9 žákům byla udělena trojka. Škola zjišťuje úroveň vědomostí žáků standardizovanými testy Scio a Cermat. Porovnáním výsledků testu Stonožka žáků 5. a 9. ročníku s výsledky obecných studijních předpokladů bylo zjištěno, že studijní potenciál žáků v českém jazyce a matematice je využíván optimálně, výsledky žáků odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. Testování Cermat prokázalo, že dochází k poklesu výkonnosti žáků, stav se pohybuje nad percentilem 50.

Žáci 9. ročníku jsou při výběru dalšího studia negativně motivováni zvyšujícím se počtem přijímaných uchazečů o střední vzdělávání v závislosti na snižujícím se počtu požadovaných přijímacích zkoušek. Ve školním roce 2008/2009 bylo přijato 14 žáků z pátého ročníku na víceleté gymnázium. Celkem 78 žáků ukončilo povinnou školní docházku v 9. ročníku a 4 v nižším. Ze žáků 9. ročníku bylo přijato 14 na gymnázium, 8 na obchodní akademii, 45 na ostatní střední školy a 15 na střední odborná učiliště.

Vedení školy pravidelně analyzuje výsledky vzdělávání v dokumentech školy. Frekventovaná je účast žáků v olympiádách a vědomostních soutěžích, kde dosahují velmi dobrých výsledků. V letošním roce obsadil žák 6. ročníku 2. místo v krajském kole zeměpisné olympiády. Problémem je nízká motivace úspěšných řešitelů základních soutěží pro jejich účast ve vyšších kolech. Žáci se též účastní mnoha aktivit s uměleckou tematikou. Dále škola organizuje celoškolní sběrové soutěže zaměřené na ekologii a přírodní vědy. Škola žákům nabízí kromě celoročních aktivit i další jednorázové akce vzdělávacího, výcvikového, rekreačního či ozdravného charakteru, které doplňují vzdělávací proces a přispívají ke zlepšování vztahů v třídních kolektivech. Tyto akce nejsou pro žáky povinné, ale téměř všichni se jich účastní.

Celkové hodnocení školy

Zřizovací listina i údaje povinně zapisované do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností. Vedení školy při vzdělávání žáků postupuje podle právních předpisů a vede předepsanou dokumentaci.

Škola účelně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu. Přínosem pro rozpočet školy je aktivní přístup managementu k zapojování do rozvojových programů, provozování doplňkové činnosti a velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem v oblasti financování. Výše finančních prostředků umožňuje vytvářet optimální předpoklady pro vzdělávání a další rozvoj školy.

Ředitel školy vede organizaci s přehledem, způsob řízení je funkční a efektivní. Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Hospitační a kontrolní činnost obou zástupkyň ředitele přispívá ke zvyšování úrovně vzdělávací činnosti. Personální podmínky školy umožňují bezproblémové zvládnutí výuky podle obou vzdělávacích programů.

Kromě dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola učitelé využívají Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Ten je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a zohledňuje podmínky školy.

Ředitel školy prokazatelně informuje o vzdělávací nabídce základní školy, při přijímání k základnímu vzdělávání dodržuje dané povinnosti, předepsaným způsobem vede školní matriku.

Škola identifikuje a eviduje žáky se SVP a poskytuje jim odpovídající vzdělávání. IVP těchto žáků jsou vypracovány ve spolupráci s odborným pracovištěm.

Škola rodičům poskytuje informace a poradenskou činnost v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků. Výchovný poradce spolupracuje se všemi pedagogy školy, rodiči, specializovanými pedagogickými pracovišti a sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání.

Materiální podmínky školy, organizace vzdělávání a metody a formy práce jsou celkově na velmi dobré úrovni a vytvářejí předpoklad pro úspěšnou realizaci obou vzdělávacích programů.

Škola cíleně podporuje bezpečný a zdravý vývoj všech žáků. Vedení školy vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Uskutečňovaná preventivní strategie školy zajišťuje úspěšné předcházení sociálně rizikovým jevům.

Vyučující podporují žáky ve výuce volbou vhodných forem a metod činností a motivují je k práci. Vzájemná komunikace probíhá podle dohodnutých pravidel, většina žáků se zapojovala velmi aktivně. Učitelé velmi dobře zajišťují názornost výuky. Žáci pracovali se zájmem, jejich znalosti jsou většinou velmi dobré. Výuka v obou sledovaných oblastech je na velmi dobré úrovni. Kvalitní je zabezpečování oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Škola sleduje celkové výsledky žáků i v externích hodnoceních a pravidelně informuje zákonné zástupce žáků o výsledcích vzdělávání jejich dětí. Vzdělávání žáků probíhá v souladu se vzdělávacími programy.

Žáci školy se účastní projektů, rozvojových programů a mnoha sportovních aktivit, které pozitivně podporují rozvíjení jejich klíčových kompetencí. Škola plní cíle vzdělávání v souladu se školským zákonem.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596 vydaná městem Rychnov nad Kněžnou, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 23. 9. 2002
2. Úplné znění zřizovací listiny Základní školy Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596 vydané městem Rychnov nad Kněžnou, ze dne 8. 12. 2008
3. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolního zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. 1. 2003, čj. 12 973/2003-21, ze dne 24. 3. 2003
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2007, čj. 6 154/2007-21, ze dne 4. 4. 2007
5. Rozhodnutí KÚ Královéhradeckého kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2007, čj. 13551/SM/2007-3, ze dne 31. 8. 2007
6. Rozhodnutí KÚ Královéhradeckého kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 1. 9. 2009 čj. 7316/SM/2009-6, ze dne 9. 6. 2009
7. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 4. 2010
8. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Rychnov nad Kněžnou, s účinností od 1. 1. 2003, čj. 38/2002, ze dne 31. 10. 2002
9. Organizační řád školy - schéma
10. Pracovní řád ze dne 27. 1. 2010
11. Pracovní náplně pedagogických pracovníků (vzorek)
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) čj. 1VP/2009
13. ŠVP zájmového vzdělávání ŠD, Javornická 1596, Rychnov nad Kněžnou
14. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16847/96-2
15. Tematické plány platné ve školním roce 2009/2010
16. Školní matrika, stav k datu inspekce
17. Koncepce školy
18. Rámcový plán práce na školní rok 2009/2010
19. Plánovací kalendář na školní rok 2009/2010
20. Úkoly výchovného poradenství
21. Individuální vzdělávací programy žáků s vývojovými poruchami učení platné ve školním roce 2009/2010
22. Zpráva z vyhodnocení plnění IVP v Základní škole Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596 (zpracováno PPP Rychnov nad Kněžnou)
23. Přehled reedukačních skupin, Základní škola Rychnov n. Kněžnou, Javornická 1596 pro školní rok 2009/2010
24. Zápisy z realizovaných činností - Reedukace
25. Záznamy z hospitací a kontrol vedoucích pracovníků školy, školní rok 2009/2010
26. Minimální preventivní program v roce 2009/2010 - 1. a 2. stupeň
27. Hodnocení minimálního preventivního programu, ZŠ Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1596
28. Školní program proti šikaně
29. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny
30. Vnitřní řád školní družiny
31. Plán a zápisy předmětových komisí a metodického sdružení na rok 2009/2010
32. Třídni knihy vedené ve školním roce 2009/2010
33. Třídni výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2009/2010
34. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2009/2010
35. Vzorek žákovských knížek a zápisníků
36. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2008 a k 30. 9. 2009 (ÚIV)

37. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009
38. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2008/2009
39. Přehledy o uskutečněném DVPP za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010 do termínu inspekce
40. Personální dokumentace pedagogických pracovníků v ZŠ a ŠD ve školním roce 2009/2010
41. Osvědčení a certifikáty získané pedagogickými pracovníky působícími ve škole v době inspekce
42. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010 ke dni inspekce
43. Výstupní hodnocení žáků školy
44. Zápisy z jednání Školské rady v letech 2007 - 2010
45. Rozpisy dozorů nad žáky ve školním roce 2009/2010
46. Řád školy ze dne 24. 3. 2010
47. Poučení žáků o bezpečnosti ve škole a školních akcích – součást třídních knih
48. Kniha úrazů vedená od školního roku 2007/2008 ke dni inspekce
49. Záznamy o úrazech žáků od školního roku 2008/2009 – ke dni inspekce
50. Revizní zprávy o odborné kontrole tělocvičen, hřišť a sportovní haly ze dne 5. 11. 2009
51. Provozní řády odborných učeben
52. Traumatologický plán ze dne 1. 9. 2003
53. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu vzdělávání ve školním roce 2009/2010
54. Rozhodnutí ředitele školy o odkladu školní docházky pro školní rok 2009/2010
55. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
56. Evaluace školy k 31. 10. 2007 a 15. 11. 2009
57. Program EVVO pro školní roky 2008/2009, 2009/2010. Zhodnocení výsledků programu EVVO pro školní roky 2007/2008, 2008/2009
58. Žákovské záznamy z laboratorních prací z přírodovědných předmětů za školní rok 2009/2010
59. Přehled akcí ve školním roce 2008/2009, 2009/2010, 2. stupeň
60. Přehled o akcích, kterých se účastnili žáci 1. stupně ve školním roce 2008/2009, 2009/2010
61. Evidence dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na 1. stupni ve školních letech 2008/2009 a 2009/2010
62. Evidence účasti pedagogických pracovníků na vzdělávacích akcích ve školním roce 2007/2008
63. Úpravy rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání k 28. 11. 2007, k 8. 10. 2008 a k 8. 10. 2009
64. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ – na 1. čtvrtletí 2009, čj. 2734/SM/2009, ze dne 23. 2. 2009; na 2. čtvrtletí 2009, čj. 5801/SM/2009, ze dne 10. 4. 2009; na 3. čtvrtletí 2009, čj. 12281/SM/2009, ze dne 15. 7. 2009; na 4. čtvrtletí 2009, čj. 19186/SM/2009, ze dne 22. 10. 2009
65. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ – dotace na rok 2009, čj. 3997/SM/2009, ze dne 16. 3. 2009 a II. etapa, čj. 9819/SM/2009, ze dne 5. 6. 2009
66. Poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků s ohledem na kvalitu jejich práce“ – 2. etapa, čj. 6689/SM/2009, ze dne 22. 4. 2009

67. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z rozvojového programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“, čj. 9714/SM/2009, ze dne 3. 6. 2009
68. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2007, 2008 a 2009
69. Výkazy zisku a ztráty v plném rozsahu sestavené k 31. 12. 2007, 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009
70. Účtové rozvrhy pro roky 2007, 2008 a 2009
71. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. až 4. čtvrtletí roků 2007, 2008 a 2009
72. Hlavní knihy za roky 2007, 2008 a 2009
73. Náklady a výnosy za období 1 až 12 roků 2007, 2008 a 2009
74. Směrnice č. 14 k provádění zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, vydaná s účinností od 1. 1. 2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Hypšová	Hypšová, v.r.
PaedDr. Antonín Kačírek	Kačírek, v.r.
Mgr. Martin Fiala	M. Fiala, v.r.
Mgr. Ladislav Kosa	Kosa, v.r.
Bc. Věra Petrášová	Petrášová, v.r.

V Hradci Králové dne: 22. 6. 2010

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Milan Kotek	Milan Kotek, v.r.

V Hradci Králové dne: 23. 6. 2010

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.